

El Complement Directe

Si l'oració porta un CD és **transitiva**. Hi ha verbs que sempre exigeixen un CD: tenir, fer, veure... N'hi ha d'altres que es poden fer servir indistintament amb CD o bé sense: escriure, mirar...

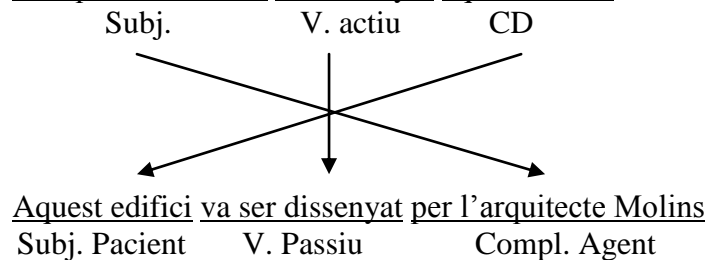
Assenyalem ara alguns aspectes del CD:

a) El CD és sempre un SN: mai no porta la **preposició a**, a diferència del castellà, referit a persona.

Ex: Hem vist la nova escola d'idiomes.
Hem conegut la Mariona.

b) La majoria de vegades el CD es pot identificar mitjançant la transformació de l'oració en **veu passiva** (encara que hi ha excepcions).

Ex: L'arquitecte Molins va dissenyar aquest edifici

En Pere té un germà gran

CD

* Un germà gran és tingut per en Pere
Subj. Pacient (Oració incorrecta o agramatical)

Substitució pronominal del CD

Els pronoms que substitueixen el CD són els següents:

a) Si el CD és un complement **determinat** (introduït per l'article, un demostratiu o un possessiu): **EL, LA, ELS, LES**.

Ex: Veig el nen: **El** veig.
Han comprat els llibres: **Els** han comprat.
Miro la Maria: **La** miro.
Miro aquelles bicicletes: **Les** miro.

b) Si el CD és un complement **indeterminat**, és a dir, quan el CD no porta ni article, ni demostratiu, ni possessiu, o quan és precedit d'un numeral, indefinit o quantitatiu que el determini: **EN**.

Ex: Busca bolets: **En** busca.
Volen dues cerveses: **En** volen dues.
Llegeixo algunes revistes: **En** llegeixo algunes.
Llegeixo molts contes: **En** llegeixo molts.

c) Si el CD és un complement **neutre**, és a dir, si està representat pels mots neutre *això*, *allò* o una oració subordinada en funció de CD: **HO**.

Ex: Em dius això o no?: M'**ho** dius o no?
Miràveu allò: **Ho** miràveu.
Volien que vingués l'alcalde: **Ho** volien.

d) Si el CD fa referència a la 1a o a la 2a persona, o bé si recau sobre el mateix subjecte (reflexiu): **EM, ENS, ET, US, ES**.

Ex: La Laura **em** pentina.
Et cridaran a les set.
La Pepa **es** pentina.

Exercicis

1. Observa aquest quadre amb atenció i tradueix al català les oracions següents (atenció amb les preposicions).

El CD en català NO porta preposició.		
Ex.	Català	Castellà
	Van detenir <u>els lladres</u>	Detuvieron <u>a los ladrones</u>

- a) Han denunciado al director de la empresa.
- b) La policia encontró a los culpables del crimen.
- c) He visto a Isabel y a sus compañeros.
- d) Secuestraron a la hija de un empresario.

2. Subratlla els CD i digues si són definites, indefinites o neutres.

- a) La televisió no va poder retransmetre el partit de futbol.
- b) L'antena de televisió no recollia el senyal del satèl·lit.
- c) Un videoaficionat va aconseguir imatges del partit.
- d) Els diaris esportius de demà comentaran tot allò.
- e) Alguns testimonis aportaran molta informació a la policia.
- f) Aquests incidentsens recorden allò que va passar a l'estadi.

3. Substitueix els CD de l'exercici anterior pels pronoms febles corresponents.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)

4. Subratlla el CD i substitueix-lo per algun d'aquests pronoms febles: el, la, els, les (i variants).

- a) Regalarà el cotxe al seu fill gran.
- b) Doblegaré els papers per la meitat.

- c) Portava les ulleres al revés.
- d) Duia la perruca torta.
- e) Ha fet un petó a l'altre noi.
- f) Havíeu exigit els comptes.
- g) Renta els plats primer, si et plau.

5. Subratlla el CD i substitueix-lo pel pronom en (i variants, com n', -ne, 'n).

- a) Porta guix!
- b) Ha rebut moltes cartes d'amor.
- c) S'han negat a fabricar armament.
- d) En aquella paradeta venen braçalets.
- e) Hem comprat un parell d'enciams.
- f) L'oncle Albert també dissenya armaris.
- g) Vam haver d'encendre tres llumins.

6. Subratlla el CD i substitueix-lo per algun d'aquests pronoms: en/el, la... (i variants).

- a) Han imposat les seves lleis.
- b) Comprarem albergínies a la plaça.
- c) M'agradaria olorar aquests clavells.
- d) Si continuem així, perdrem clients.
- e) Amb aquest negoci no obtindrem gaires beneficis.
- f) Primer de tot cal coure el peix.
- g) Pintaven les parets de color verd.

7. Subratlla el CD i substitueix-lo pels pronoms ho/el (i variants).

- a) Faig allò.
- b) Defensarà el seu germà a peu i a cavall.
- c) Arrencà el rave sense gaire esforç.
- d) El batlle prometé que enjardinaria la ciutat.
- e) Està disposat a veure el ministre.
- f) Hem vingut per ajudar el teu gendre.

El Complement Indirecte

Pot aparèixer amb verbs transitius o intransitius, i va precedit per la **preposició a**.

Ex. Va enviar un telegrama al seu fill (transitiva)
M'agrada la cuina de casa seva (intransitiva)

El CI mai no admet la passivització.

Ex. Els pastissos de xocolata agraden a tothom.
* Tothom és agradat pels pastissos de xocolata (incorrecta)

Substitució pronominal del CI

Els pronoms que substitueixen el CI són els següents:

a) **LI** i **ELS** substitueixen els complements indirectes singulars o plurals, sense distinció de gèneres (a diferència del CD).

Ex. Va donar les notes al pare: **Li** va donar les notes.
Va donar les notes a la mare: **Li** va donar les notes.
Portava flors als malalts: **Els** portava flors.
Portava flors a les malaltes: **Els** portava flors.

Atenció: Cal recordar que el pronom *lis* no existeix en català. La forma de CI plural és **ELS**.

Exercicis

1. Subratlla el CI de les oracions següents i substitueix-lo pel pronom feble adient.

- Van donar el llibre al professor.
- Van donar el llibre a la professora.
- Escriuré una carta als interventors.
- Escriuré una carta a les secretàries.
- Telefona a la Maria.
- Hem comprat xocolata als nens.
- Dóna el pastís a l'àvia.
- En Jordi ja ha donat l'examen al professor.
- Enviaré el programa d'activitats als veïns.
- Els dos fills grans han fet regals als pares.
- Porten els llibres als nois.

2. Digues quina funció fa el sintagma subratllat i substitueix-lo pel pronom que convingui.

- Collien tres roses vermelles.
- Demà trucaré als teus pares.
- Regalaré un ram de flors a aquella noia.
- Van trobar uns quants llibres estripats a la biblioteca.
- He demanat a la secretària que em faci aquest favor.
- Volien que vingués l'alcalde.
- Remena l'olla, si et plau!

El CD i el CI

1. Indica en cada cas si l'element subratllat és CD (determinat, indeterminat o neutre) o CI, i substitueix-lo pel pronom feble adequat.

- a) Han trobat dos rovellons sota una col.
- b) Cal abaixar el volum del televisor.
- c) La Raquel no va demanar permís.
- d) Es comprerà una moto als Encants.
- e) He deixat la Play-Station a l'àvia.
- f) Tot el dia feia joga, la Rita!
- g) Donarem un cop de mà a les nostres amigues.
- h) Encara no sap quin vestit posar-se.
- i) Solia vendre això a la mainada.
- j) No sé si deixarem els nostres llibres als alumnes de tercer.

2. Subratlla el CD de cada oració, digues si és determinat, indeterminat o neutre, i fes-ne la substitució pronominal adequada.

- a) Els pagesos no venen directament els seus productes.
- b) El forner pasta el pa.
- c) Els nois han trencat un vidre.
- d) L'aigua del pantà ha engolit el poble.
- e) La petita no pot obrir la porta de la cuina.
- f) Van escriure una carta als seus amics.
- g) Esperarem el carter tot el dia.
- h) Aquesta noia ha comprat dos llibres d'acció a la llibreria.
- i) No sap què farà a la vida.
- j) Tinc uns quants regals per a tu.

3. Subratlla els CI de cada oració i fes-ne la substitució pronominal adequada.

- a) Doneu la roba al drapaire.
- b) Aquests nens han mentit als seus pares.
- c) Vol fer un jersei a la seva néta.
- d) Comprem la verdura a les pageses.
- e) Avui repartiran els premis als guanyadors.
- f) La Rosa telefona sovint als seus parents de França.
- g) No expliquis aquests drames a les nenes.
- h) La junta ha comprat un ram de flors a la poetessa.
- i) Farà fer una casa al seu paleta de confiança.
- j) Per Nadal enviarem torrons a les nostres cosines.

El Complement Circumstancial

Aquest complement reflecteix les circumstàncies de l'acció del verb. El CC pot ser:

a) Un **SP**

Ex. De matinada saltava pels marges.

b) Un **SN**

Ex. Vindrà dilluns.

c) Un **SAdv**

Ex. Ahir corria molt.
Escrivia molt malament.
Viu lluny del centre.

Tipus de CC: lloc, temps, mode o manera, quantitat, finalitat, causa, instrument, companyia...

Ex. Viu a París (lloc)
Va venir ahir (temps)
Caminava lentament (mode)
Inverteix en lletres per a la vellesa (finalitat)
Ho faig per obligació (causa)
Els va assassinar amb una pistola (instrument)
Ho comento amb el meu assessor (companyia)

Substitució pronominal del CC

Els pronoms febles que substitueixen el CC són els següents:

a) Si el CC és de **lloc** i està introduït per la preposició **de**: **EN**.

Ex. Vinc de Salou: **En** vinc.
Treu sabates de l'armari: **En** treu sabates.

b) Si el CC està introduït per qualsevol preposició que no sigui **de**: **HI**.

Ex. Vaig a Mataró: **Hi** vaig.
Pujava per les escales: **Hi** pujava.
Entrarem de franc: **Hi** entrarem.
Escriu malament: **Hi** escriu.

Exercicis

1. Assenyala el CC i digues de quin tipus és.

- Anirem al concert.
- Anava amb tu.
- Vinc de Barcelona.
- S'estaven a peu dret.
- Sortiran tots de casa de l'avi.
- Vindrem amb tren.
- Dormo sense coixí.
- Caminava lentament.

2. Substitueix els CC de les oracions de l'exercici anterior pel pronom que calgui.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)

3. Subratlla el complement circumstancial de les oracions que en tinguin. De quins tipus són?

- a) Sherlock Holmes es passejava per l'habitació amb pas ferm.
- b) El seu marit ha desaparegut en circumstàncies estranyes.
- c) No era un home de negocis.
- d) He sortit aquest matí després de les vuit.
- e) Després de la segona guerra mundial es desenvolupava un altre tipus de novel·la.
- f) L'espelma de l'habitació es va apagar de sobte.
- g) Silenciosament, vaig anar a la platja.
- h) Porta encara els cabells rossos.

El CRV (o Complement Preposicional)

El complement de règim verbal va introduït per una preposició exigida (o regida) pel verb. Aquestes preposicions són:

A: accedir, dedicar-se, acostumar-se, arriscar-se, aspirar, contribuir,renunciar...

DE: parlar, oblidar-se, adonar-se, recordar-se, aprofitar-se, dubtar, gaudir...

EN: pensar, vacil·lar, complaure's, afanyar-se, confiar, convertir, entossudir-se, fixar-se...

AMB: avenir-se, casar-se,conformar-se, fer-se, lligar...

Cal remarcar que els verbs que regeixen la preposició **en** davant d'un SN canvien aquesta preposició per **a** o **de** davant d'un infinitiu.

Ex. Pensa en la Maria.
 Pensa a tornar-li el llibre.

Substitució pronominal del CRV

Els pronoms que substitueixen el CRV són els següents:

a) Si el CRV està introduït per la preposició de: **EN**.

Ex. Dubtem de tot: **En** dubtem.
 Parlen de l'aniversari d'en Joan: **En** parlen.

b) Si el CRV està introduït per les preposicions a/en/amb: **HI**.

Ex. En Carles s'ha acostumat a la bona vida: En Carles s'**hi** ha acostumat.
 Penseu en mi: Penseu-**hi**.
 No es relaciona amb el veïnat: No s'**hi** relaciona.

Exercicis

1. Subratlla el CRV de les oracions següents i substitueix-lo pel pronom feble que calgui.

- Ningú no renunciava al premi final.
- Va bé acostumar-se a fer esport.
- Només parlaven de futbol.
- Noi, pensa en el menjar dels ocells!
- Es dediquen a la venda de llibres vells.
- No sap jugar a escacs.
- S'entossudeix a negar els fets.
- Parlen de la noia rossa.
- Ha renunciat als plaers.
- Viuen dels seus pares.

2. Indica si els sintagmes subratllats són CRV o no.

- Vaig pensar en el vigilant.
- T'has oblidat del fantasma?
- Sempre passa per aquell carrer.

- d) T'has adonat de la gràcia de la situació?
- e) No s'acostumava a la foscor.
- f) Em vaig recordar de les espelmes.
- g) S'ha acomiadat dels seus familiars.
- h) No m'agrada prescindir de les comoditats.
- i) La metgessa va entrar a la consulta.
- j) El jutge ha accedit al canvi de dia.

El CD, el CI, el CC i el CRV: repàs

1. Digues si els sintagmes subratllats són CD, CI, CC (en aquest cas, digues de quin tipus és) o CRV.

- a) Treballa en aquest taller de mala mort.
- b) S'ha acostumat a la bona vida.
- c) Ensenya'm la moto nova.
- d) Han detingut els culpables del robatori.
- e) He deixat els meus apunts a la Maria.
- f) No es recorda de l'Amèlia.
- g) Em canso de tota la gent cridanera.
- h) Entens el que t'estic dient?

2. Substitueix els sintagmes subratllats de l'exercici anterior pels pronoms febles que calgui i escriu correctament tota la frase.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)

3. Fes l'anàlisi morfosintàctica de les oracions següents.

- a) Els meus amics confien sempre en mi.
- b) Cada dia llegeixo un capítol del llibre de lectura de català.
- c) Avui pagaré els llibres a l'encarregat de la biblioteca.
- d) Tota la nit vam parlar d'aquella pel·lícula tan bona.
- e) Demà pagaré el rebut de la llum a la mestressa del pis.
- f) Els nois del meu carrer compren molts rams de flors a les seves xicotes.
- g) M'agraden les torrades amb tomàquet.
- h) El veí del tercer toca un tango per a la seva dona.
- i) Collirem roses vermelles del jardí per a l'àvia.

L'Atribut (verbs copulatius)

En el predicat nominal, el verb es limita a enllaçar el subjecte amb el predicat (atribut). Els verbs que integren aquest predicat es denominen **copulatius**. Els principals verbs copulatius són SER o ÉSSER, ESTAR i SEMBLAR.

Els verbs copulatius o atributius són intransitius. L'atribut és incompatible amb el CD.

L'atribut pot ser:

- a) un SA: Estic cansat.
- b) un SN: El seu cunyat és informàtic.
- c) un SP: La taula és de marbre.
- d) un SAdv: Això em sembla bé.

Substitució pronominal de l'Atribut

Els pronoms febles que substitueixen l'atribut són els següents:

- a) Si l'atribut és un complement determinat (introduït per un article, un demostratiu o un possessiu): **EL, LA, ELS, LES**.

Ex: En Pere és aquell noi del cotxe blau: En Pere **l'**és.
La Marta va ser la guanyadora: La Marta **la** va ser.
Em sembla que són els teus pares: Em sembla que **els** són.

- b) Si l'atribut és un complement indeterminat (no és introduït ni per un article, ni per un demostratiu, ni per un possessiu): **HO**.

Ex: En Joaquim és alt: En Joaquim **ho** és.
La Mercè està malalta: La Mercè **ho** està.
La mare sembla més jove: La mare **ho** sembla.

Exercicis

1. Subratlla l'atribut de les oracions següents i substitueix-lo pel pronom que calgui.

- a) Aquell és el meu metge.
- b) Aquelles eren les candidates.
- c) És molt tranquil.
- d) Està bastant nerviosa.
- e) La Pilar avui sembla més vella.
- f) En aquells moments, l'Albert semblava una mica astorat.
- g) No és pas això.
- h) Era massa tard.
- i) La combinació de vi amb gasosa no és gaire bona.
- j) La Sílvia i la Mònica eren les millors.
- k) L'Antoni és el seu company.

El Complement Predicatiu

El Complement Predicatiu és un sintagma adjectiu que, alhora, complementa el verb i un altre element oracional (el subjecte o el CD):

Ex: Ha arribat a casa molt cansat.
El riu baixava tèrbol.
El jutge va deixar lliures tots els detinguts.
Encara conserva viu el record de la seva mare.

Aquests adjectius subratllats són complements del verb (responen a la pregunta COM va arribar, COM baixava el riu...) i concorden en gènere i nombre amb el subjecte o el CD de l'oració.

El Complement Predicatiu es podria confondre amb un CCM, però cal recordar que un **adjectiu** mai no podrà fer de CC de cap tipus, és impossible.

Substitució pronominal del Complement Predicatiu

El pronom que substitueix el Complement Predicatiu és: **HI**.

Ex: Els tomàquets es van tornar vermells: Els tomàquets s'**hi** van tornar.
Es va quedar sord: S'**hi** van quedar.
Arriba cansat: **Hi** arriba.

Atenció: Els verbs FER-SE, DIR-SE, ELEGIR i NOMENAR, però, reclamen el pronom **EN**, en comptes de *hi*.

Ex: Aquest noi es fa gran: Aquest noi se'**n** fa.
La Maria també es diu Puig: La Maria també se'**n** diu.

Exercicis

1. Digues quina funció fan els adjectius subratllats. Si es tracta de Complementos Predicatis, digues si es refereixen al subjecte o al CD.

- Durant els mesos d'estiu les grans ciutats es queden buides.
- Hem trobat l'Ernest molt canviat.
- Esperaven tranquils la sentència del jutge.
- En Josep es mostrava preocupat.
- Hem anat al restaurant mexicà nou.
- La presidenta ha adoptat una actitud inadequada davant el conflicte plantejat.
- Ella cuida molt la seva figura artística.
- El nen portava la camisa trencada.
- El pare es conserva molt jove.
- Ha penjat la cortina estampada.

2. Indica si els complements en negreta són atributs o predicatius i després substitueix-los pels pronoms febles que hi corresponguin.

- En Froilà és **baix**.
- El riu va **ple**.

- c) S'ha fet **ric**.
- d) Les muntanyes semblen **llunyanes**.
- e) La Cristina es va posar **vermella**.
- f) L'Antoni és **el seu company**.
- g) Ja són **les dues**.
- h) Es va presentar **enfadat**.

El CD, el CI, el CRV, el CC, l'Atribut i el Predicatiu: repàs

1. Digues quina funció sintàctica fan els sintagmes subratllats i substitueix-los pel pronom feble adequat.

- a) Estimo molt en Carles.
- b) No són pas els pitjors de la classe.
- c) Sembla molt beneït, en Marià.
- d) Aquesta senyora es manté jove.
- e) Canta alegrement a la dutxa.
- f) Faré un regal al meu amic.
- g) M'he acostumat a la bona vida.
- h) Va quedar sord a causa de l'accident.

2. Fes l'anàlisi morfosintàctica de les oracions següents.

- a) Aquella senyora tan elegant ahir va robar un pot de detergent al supermercat.
- b) En Manel és un noi molt rondinaire.
- c) La teva amiga francesa va caure desmaiada ahir a la plaça del poble.
- d) El meu veí del tercer morirà arruïnat a casa seva un dia qualsevol.

Col·locació i ordre dels pronoms

Quan hem de substituir dos o més complements per dos o més pronoms febles, els posem o bé tots plegats davant el verb o bé tots plegats darrere el verb. També cal tenir en compte que en la combinació de dos o més pronoms febles davant o darrere el verb, **hem d'escriure l'apòstrof tan a la dreta com puguem.**

Ex: me'l volia prendre volia prendre-me'l

Fixa't, doncs, que, en agrupar-los, l'ordre en què els col·loquem segueix aquest esquema:

Reflexiu	2a persona	1a persona	3a persona		Adverbials
			CI	CD/Atribut	
SE	TE,US...	ME,ENS...	LI, ELS...	EL, HO...	EN, HI

COMBINACIONS DE CI + CD

a) Estructura CI (1a, 2a persones; reflexiu) + CD

em, et, ens, us; es + el, la, els, les; en; ho

CI CD

Ex: me'l va deixar (el llibre, a mi)
 te'l donaré (el globus, a tu)
 me'n porta (iogurts, a mi)
 us la tancarà (la porta, a vosaltres)
 ens ho dirà (això, a nosaltres)
 porta-me-les (les claus, a mi)
 torna-me'l (el bolígraf, a mi)

b) Estructura CI (els) + CD

el + el, la, els, les; en; ho

CI CD

Ex: els el dono (el llapis, a ells/elles)
 els la porta (la maleta, a ells/elles)
 els els ensenyo (els plats, a ells/elles)
 els les compra (les llibretes, a ells/elles)
 els en dóna (caramels, a ells/elles)
 els ho diu (això, a ells/elles)

Nota: A la llengua parlada, hom sol reduir les combinacions **els el, els la, els els, els les, els ho** en una sola forma: ELS HI. Cal evitar aquesta combinació en els casos esmentats.

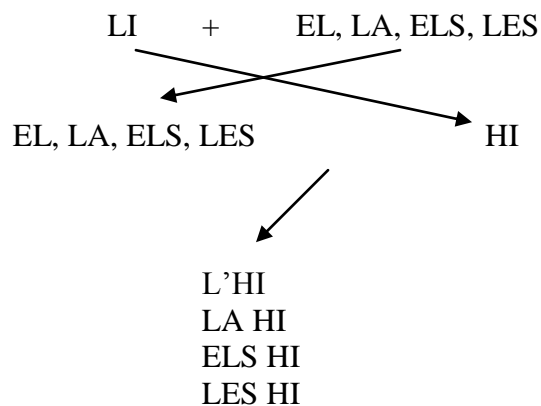
Exercici

1. Substitueix el CD i el CI d'aquestes oracions i fes-ne la combinació que calgui.

- Deixarem les joguines als nens.
- Fes la comanda als proveïdors.
- Recomana als companys que hi vagin.
- Envia el paquet als avis.
- Voldria regalar aquests llibres als companys.
- Dóna les instruccions als clients.
- Ofereix pastes als convidats.
- Posa el jersei als nens.
- La portera explica als veïns el que ha passat.
- En Nicolau porta regals als seus nebots.

c) Estructura CI (li) + CD

A les dues estructures anteriors el CI sempre s'ha col·locat davant el CD. Tanmateix, aquest ordre es canvia quan el CD és representat per **el, la, els, les** i el CI per **li**, que es transforma en **hi**. Observa aquests canvis:

Per exemple:

- l'hi tornaré (el disc, a ell/a ella)
- la hi deixaré avui (la recepta, a ell/a ella)
- els hi prendré (els colors, a ell/a ella)
- les hi conec (les trampes, a ell/a ella)
- pren-los-hi (els contes, a ell/a ella)
- compra-l'hi (el vestit, a ell/a ella)

Tingues en compte, però, que quan el pronom de CI **li** es combina amb els pronoms de CD **en** i **ho**, no fem el canvi de **li** per **hi**; així doncs, direm o escriurem:

- li'n portaré (flors, a l'àvia)
- li ho tornaré (això, al meu germà)

Exercici

1. Substitueix el CD i el CI d'aquestes oracions i fes-ne la combinació que calgui.

- a) Aquest individu ha pres la cartera al passatger del bigoti.
- b) Hem encarregat les postres a la Neus.
- c) Ha cedit la paraula al sots-secretari.
- d) He venut la brusa a la Joana.
- e) Aviat retornaran el material a la Lluïsa.
- f) Han apujat el sou al Sergi.
- g) Dóna això al noi.
- h) Regaleu el que vulgueu a la vostra amiga.
- i) El pagès porta pomes a la mestressa.
- j) He deixat la moto a la Sílvia.

COMBINACIONS AMB ELS CRV, C. PREDICATIUS I CC.

Quan combinem els pronoms de 1a, 2a i 3a persona amb els pronoms substitutius dels CRV, Predicatius i CC (**en, hi**), cal seguir la norma general, és a dir, primer col·loquem els de 1a, 2a i 3a persona i després **en** o **hi**.

Exemples: **Us** heu burlat **d'en Pere**: **Us n'**heu burlat.
 Li parlava **de les vacances**: **Li'n** parlava.
 Es va quedar **sord**: **S'hi** va quedar.
 Em vaig llençar **al riu**: **M'hi** vaig llençar.
 La duré **al zoològic**: **La hi** duré.
 Vaig trobar-**los a l'institut**: Vaig trobar-**los-hi**

Observacions

a) Les combinacions pronominals en+en, hi+hi, en+ho, ho+hi, no són admeses ni possibles per la llengua. Així doncs, en oracions com ara

L'Albert porta aigua de la font
 CD CC

solament podem substituir un complement o bé l'altre, però mai tots dos alhora:

L'Albert **en** porta de la font
L'Albert **en** porta aigua

b) Com que la pronunciació dels pronoms següents és idèntica, cal que distingeixis molt bé entre:

li (CI): **li** compra un cendrer (a ell/a ella)
l'hi (CD+CC): **l'hi** deixa (el compàs, a la taula)
l'hi (CD+CI): **l'hi** tornaré (el compàs, al meu germà)
l'hi (CD+Pred.): **l'hi** he trobat (en Pere, envellit)
li hi (CI+CC): **li hi** portaré la maleta (a ell, a l'estació)

Combinació de pronoms febles: exercicis

1. De les combinacions següents, indica la funció sintàctica dels complements verbals, substitueix-los per pronoms febles i fes-ne la combinació binària adequada.

- a) Ens dediquem al bricolatge.
- b) El vi es torna agre.
- c) Envio la carta per correu.
- d) Colliu el guix de terra.
- e) Ens hem perdut pel bosc.
- f) No us rigueu d'aquell noi.
- g) T'estires al sofà.
- h) En Marc es considera estudiós.
- i) S'interessa per la música.
- j) Els parla de l'excursió.

2. Fes el mateix:

- a) Et prenen per poca-solta?
- b) Us recordeu de l'accident?
- c) Deixa el telèfon damunt la taula.
- d) Treu aquesta escala d'aquí.
- e) Ens porten a la Rambla.
- f) M'avinc amb el meu germà.
- g) El considero una mica tímid.
- h) Li vaig trucar al despatx.
- i) Dono l'anell per perdut.

3. Digues quina funció sintàctica fan els sintagmes subratllats, substitueix-los per pronoms febles i fes-ne la combinació adequada.

- a) Duen els paquets a correus.
- b) Traurem la pols del calaix.
- c) Carreguen el carro a l'era.
- d) La Pepa ha trobat un escarabat sota la paella.
- e) Vendrem arracades al mig de la plaça.
- f) Van trobar la Berta davant del bar de l'estació.
- g) Feu xocolata desfeta als nens.
- h) Posaré cianur al seu suc de taronja.
- i) Parleu de l'operació als vostres fills.
- j) Donarem les medalles al teu germà.
- k) Escribeu els exercicis a la llibreta.
- l) Fes un petó a la Maria.
- m) En Jordi va dir a en Pere que no s'enfadés.
- n) Demanaré a en Cesc si vol sortir amb mi.
- o) He deixat plantat en Biel.

4. Omple els buits amb la combinació adient (sempre dos pronoms).

- a) Si necessiten tela, d'aquí a un parell de dies ____ ____ podrem servir un quilòmetre, si cal.

- b) Quant deuen costar aquelles sabates de xarol? Quan vinguin els dependents, ____ ____ preguntarem.
- c) Digues als músics que encara tinc les seves partitures i que ____ ____ tornaré tan aviat com pugui.
- d) Els clients que vénen al nostre forn a comprar el pa, generalment ja porten bossa, però quan no en duen ____ ____ emboliquem amb un paper molt net.
- e) Van demanar a l'empleat de l'agència de viatges l'adreça de l'hotel, però no ____ ____ va saber trobar.
- f) Joan, afanya't a fer el sopar als convidats i serveix-____ ____ de seguida, que ja els ronquen els budells...
- g) Els seus amics saben mantenir secrets. Si mai volguéssiu descobrir-____ ____ algun, no ho aconseguiríeu pas.
- h) Aquests informes són per als arquitectes: fes-____ ____ arribar tan aviat com puguis, que l'Enric i el Joan els esperen amb candeletes.

5. Fes l'anàlisi morfosintàctica completa de les oracions següents.

- a) El meu amic confiava massa en les seves possibilitats.
- b) Aquest hivern, la neu ha tallat totes les carreteres de muntanya.
- c) Aquests nois tan cridaners no aprovaran mai el curs.
- d) Encara conserva viu el record d'aquell amic tan estimat.
- e) En Lluís tot el dia pensa en la Lluïsa.

6. Encercla la resposta més adient.

* L'entrenador va decidir que els estrangers no jugarien, però no ____ va comunicar fins una hora abans del partit.

- a) els ho b) els hi c) s'ho d) els el

* Quan ja ____ anava, el van cridar novament.

- a) 's b) se'n c) se n' d) es n'

* Aquells tortells són boníssims. Si no s'ho creu, ____ i comprovi-ho vostè mateix.

- a) tastil's b) tasti-los c) tasti'ls d) tasti-lis

* ____ demà plou a bots i barrals, no sé pas ____ vindrem a l'excursió.

- a) sí ... si b) si ... s'hi c) s'hi ... s'hi d) si ... si

* El disbarat ja estava fet! Era inútil penedir ____.

- a) -ho b) -se'n c) -lo d) -s'hi

* En Raül no pot ni veure la Matilde: tot el dia ____ critica.

- a) l'ha b) li c) la d) l'hi

* Si encara no teniu aquest electrodomèstic, compreu ____ com més aviat millor.

- a) -se'l b) 'l c) -hi d) -vos-el

* Si em deixeu la serra mecànica, aquest vespre ____ tornaré.

- a) us la b) us-la c) vos la d) vos-la

* Els advocats ja tenen preparat l'informe per a l'alcaldeessa i han anunciat que demà ____ lliuraran.

- a) li b) l'hi c) la hi d) se la

- * Plou molt i no tinc paraigua, però ____ igual mullar-me.
a) m'és b) més c) és d) mes
- * Es tornà vermella de cop. ____ tornà de seguida.
a) se'n b) s'hi c) se n'hi d) s'ho
- * Per al Paco, ells no fan res ben fet; només sap veure ____ els defectes.
a) –los b) –lis c) –els d) ‘ls
- * La Cristina ha demanat roses i en Josep ____ ha portades un pom.
a) li n' b) n'hi c) n' d) se'n
- * En Teodor li va dir: “No et precipitis: mira ____ bé abans de prendre cap determini.”
a) –tu b) –t'ho c) ‘t'ho d) ‘t-ho
- * Això que us han dit, oi que ____ ha posat malament?
a) s'us b) es us c) se us d) se vos
- * Van assegurar que li cantarien les quaranta, però veig que no ____ han cantades.
a) les hi b) lis c) se les d) se li
- * Li volia prendre el punyal dels dits, però no va aconseguir d'agafar ____.
a) –l'hi b) –la-hi c) –se'l d) –li-ho
- * Els formularis que ell em va demanar, ____ envio per correu certificat.
a) els els b) els n' c) la hi d) els hi
- * Demà explicarem aquests acudits als amics. Quan ____ expliquem es faran un fart de riure.
a) els ho b) els hi c) els l' d) els els
- * Va entrar al bar de sempre. Com que el cambrer ja sabia que volien un cafè, va començar a preparar ____.
a) –los-el b) –els-el c) –se'l d) –los-hi
- * Si havia anat a comprar el pa, no és pas perquè fos un noi servicial sinó perquè el seu pare ____ havia manat.
a) –l'hi b) li ho c) s'ho d) n'hi
- * En sortir al terreny de joc, el futbolista va notar que les botes li feien mal i ____ va canviar.
a) els hi b) se'ls c) se les d) les hi
- * Els amenaçà dient que els estriparia el carnet i, davant l'astorament de tothom, va estripar ____.
a) –los-ho b) –ho-els c) –los-lo d) –los-el
- * Aquell avi es desviava per les noies del poble i els escrivia poemes. Es tancava totes les tardes per escriure ____ un parell.
a) ‘ls-en b) –lis-en c) –los-en d) –les-en